



## ۱- هدف:

هدف از تدوین این دستورالعمل عبارتست از :

- ۱- تعیین حداقل الزامات و مقررات HSE که می بایست توسط پیمانکار در کلیه قراردادهای رعایت گردد.
- ۲- ایجاد یک استراتژی مشخص و واحد برای مدیریت پیشگیرانه HSE پیمانکاران.
- ۳- ایجاد یکپارچگی و توجه همزمان به موضوعات بهداشت ، ایمنی و محیط زیست در فعالیت های پیمانکاری.
- ۴- ایجاد روشی برای پایش عملکرد HSE پیمانکاری.
- ۵- تشریح مدیریت HSE پیمانکاران به منظور بهبود مستمر عملکرد HSE پیمانکاران در تمام فعالیت های محوله.

## ۲ - دامنه کاربرد:

این دستورالعمل کلیه فعالیت های پیمانکاری در تمامی بخش های زیر مجموعه شرکت توزیع نیروی برق اهواز را تحت پوشش قرار می دهد.

تبصره : این دستورالعمل مکمل آئین نامه های حفاظت و بهداشت کار ، دستورالعمل ها و مستنداتی است که در خصوص بهداشت ، ایمنی و محیط زیست توسط وزارت نیرو ، شرکت توانیر ، شرکت توزیع نیروی برق اهواز و سایر مراجع ذیصلاح در کشور تدوین گردیده و پیمانکار موظف است ، علاوه بر این دستورالعمل ، تمامی آنها را اجرا نماید.

قبل از عقد قرارداد یک نسخه از دستورالعمل HSE پیمانکاران (همین دستورالعمل) به پیمانکار تحویل گردیده و پیمانکار موظف و متعهد به انجام و رعایت اصول و مقررات مندرج در این دستورالعمل خواهد بود و در صورت عدم رعایت اصول و مقررات ایمنی و حفاظت کار و بروز هر گونه حادثه فردی ، گروهی ، تاسیساتی و شهروندی و ایجاد خسارات جانی و مالی کلیه مسئولیت ناشی از این موارد بر عهده پیمانکار خواهد بود.

این دفترچه شامل موارد زیر می باشد: (فهرست)

- ۱- تعهدات ایمنی
- ۲- شرایط و وظایف نیروی انسانی
- ۳- شرایط محیط کار ( قبل ، حین و بعد از کار )
- ۴- شرایط ایمنی خودروها ( وانت - بالابر - جرثقیل و کفی )
- ۵- تجهیزات ایمنی و حفاظتی فردی و گروهی



۶- نظارت و کنترل ایمنی پیمانکاران

۷- آزمون مهارت و طبقه بندی

۸- دستورالعمل های ایمنی

۹- کارکنان خاطی

### ۳- تعاریف، علائم، اختصارات و مسئولیت ها:

#### ۳-۱- تعاریف، علائم، اختصارات:

ندارد.

#### ۳-۲- مسئولیت ها

۳-۲-۱- مسئولیت اجرای این دستورالعمل به عهده پیمانکاران می باشد.

۳-۲-۲- مسئولیت کنترل و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و ناظرین مهندسی، بهره برداری و مشترکین می باشد.

#### ۴ - شرح عملیات:

#### دستورالعمل طرح ریزی و شناسایی کار:

نقطه شروع در مدیریت HSE پیمانکار ، تعریف کار و پروژه با جزئیات کافی برای شناسایی خطرات و ریسک های اصلی و عمده و تأثیرات و پیامدهای بهداشتی ، ایمنی و زیست محیطی است که می تواند شامل موارد ذیل باشد:

- نوع فعالیت (توسعه و احداث شبکه فشار ضعیف و فشار متوسط زمینی یا هوایی- احداث و اصلاح پست- اصلاح و بازسازی شبکه فشار متوسط و ضعیف- بهره برداری- اتفاقات و عملیات- تعمیرات و نگهداری- رکورد گیری- عملیات روشنایی معابر- بازرسی- قطع و وصل- خدمات مشترکین- نصب انشعابات دائم و موقت - خدمات سخت افزار و نرم افزار- اپراتوری تلفن- اپراتوری ۱۲۱- مرکز کنترل و دیسپاچینگ- خدمات آبدارچی و نظافت چی- مشاوره- سرویس پست- عیب یابی- بازدید و ترموویشن - طراحی ، بازسازی و احداث ساختمان ها و ابنیه و ...)

-محدوده فعالیت / محل کار

-زمان بندی و توالی انجام فعالیت ها

-تجهیزات ، ابزار آلات و لوازم ایمنی فردی و گروهی

-ماشین آلات و خودروهای مورد استفاده

-مواد اولیه و مصرفی



-نیروی انسانی

-نحوه سرپرستی و مدیریت کار

-نحوه گزارش دهی و تدوین مستندات و جمع آوری سوابق

پیمانکار بایستی با محل کار آشنا شود همچنین باید از عملیات مربوط به شرکت و سایر پیمانکاران و خطراتی که ممکن است در حین انجام کار و یا خدمات با آنها روبرو شود آگاه گردد. پیمانکار باید تابع نظرات شرکت توزیع و دیگر مراجع قانونی بوده و همکاری کامل بنماید. یعنی با شناسایی خطرات و ریسک های جدید در روند کار یا در محل کار در صورت درخواست از پیمانکار باید شیوه انجام کار توسط پیمانکار متناسب با نظر کارفرما یا سایر مراجع قانونی تغییر یابد. (مطابق فرم ایمن سازی محل (HS-FR-۸۳۹)) این فرم توسط دفتر نظارت مهندسی/ بهره برداری/ مشترکین می بایست قبل از شروع کار، به پیمانکار تحویل داده شود.

#### ۴-۱- الزامات کلی و تعهدات بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکار :

۱. شرکت های پیمانکاری یا اشخاص حقوقی که بعنوان پیمانکار شناخته می شوند و صلاحیت آنها توسط کمیته تشخیص صلاحیت پیمانکاران شرکت محرز شده باشد، دارای تأییدیه ایمنی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان خوزستان باشند و نام آنها در لیست پیمانکاران مورد تایید توزیع برق اهواز ثبت شده باشد و وضعیت آنها در حالت فعال باشد.

۲. مطابق آئین نامه ایمنی امور پیمانکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی پیمانکاران می بایست دوره ایمنی ویژه شرکت های پیمانکاری را که توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار می گردد سپری نموده و نسبت به اخذ گواهینامه مربوطه اقدام نمایند.

۳. پیمانکار می بایست از کلیه الزامات قانونی و سایر الزامات مرتبط با بهداشت، ایمنی و محیط زیست که توسط دفتر ایمنی و کنترل ضایعات شناسایی شده اند مطلع گردد و در طول مدت قرارداد کلیه الزامات را برآورده سازد.

۴. پیمانکار می بایست طبق آئین نامه ایمنی و انضباط کار و مقررات و دستورالعملهای ایمنی شرکت توزیع نیروی برق اهواز و شرایط مندرج در این دستورالعمل کلیه اصول و مقررات ایمنی را رعایت نموده و کلیه نقطه نظرات و الزامات تعیین شده از سوی دفتر ایمنی و کنترل ضایعات را در طول اجرای پیمان مد نظر قرار داده و موارد را بطور کامل اجرا نماید.

۵. همکاری کامل با کارشناسان، ناظرین و بازرسین ایمنی که به منظور کنترل و نظارت ایمنی کار پیمانکاران مراجعه می نمایند الزامی است.

۶. پیمانکار می بایست در کلیه فعالیت ها و مراحل اجرای کار از نیروهای آموزش دیده و دارای سابقه و دارای کارت مهارت ویژه توزیع برق اهواز مطابق با دستورالعمل تعیین سطح مهارت پیمانکاران (HS-WI-۱۰۴) طبق رنگبندی مندرج در روبه توانیر استفاده نماید.

۷. پیمانکار بایستی پرسنل اجرایی خود را قبل از شروع به کار به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات شرکت یا کارشناسان و ناظرین ایمنی امورها و ادارات توزیع معرفی نماید. پس از تایید صلاحیت فردی و ایمنی طبق روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و پیمانکاران اجرایی و صدور کارت مهارت، بکارگیری پرسنل معرفی شده بلامانع خواهد بود.

۸. تمامی کارکنان پیمانکار می بایست قبل از شروع به کار در کلاس آموزشی مندرج در بند ۶ شرکت نمایند و نام آنها در لیست حضور و غیاب ثبت گردد.



۹. تمامی کارکنان پیمانکاری بایستی با لباس کار دو تکه متحد الشکل آرم دار مورد تایید کارفرما، کفش و کلاه ایمنی در محل کار حضور یابند.
۱۰. تمامی کارکنان پیمانکار بایستی طبق نتایج معاینات پیش از استخدام، دارای شرایط فیزیکی و روحی و روانی سالم و مناسب باشند. همچنین پیمانکار مکلف است به منظور اجرای هر گونه عملیات از افراد ماهر و دارای صلاحیت فنی و ایمنی که طبق فرم شناسنامه ایمنی (HS-FR-۷۵۶) مورد تأیید دفتر ایمنی باشند، استفاده نماید.
۱۱. ارائه کارت بهداشت و سلامت جسمی کارکنان آبدارچی و نظافت چی الزامیست.
۱۲. پیمانکار موظف است طبق مقررات نسبت به بیمه عوامل اجرایی و خودروها اقدام نماید تا در صورت وقوع حوادث مورد استفاده قرار دهد.
۱۳. پیمانکار موظف است علاوه بر رعایت بند ۷ قبل از اقدام به جابجایی و یا جایگزینی نیروی انسانی مراتب را قبلاً به اطلاع دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و کارشناس ایمنی امور مربوطه برساند و مطابق روش اجرائی ارزیابی تامین کنندگان کالا و پیمانکاران اجرائی (MA-PR-۰۵۶) اقدام نماید. (در صورت نیاز به جابجایی یا جایگزینی نیروی انسانی در شرایط اضطراری پیمانکار موظف است حداکثر تا ۲۴ ساعت با ذکر دلایل دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و امور مربوطه را در جریان قرار دهد.) (کلیه جابجائی ها فقط با تأیید دفتر ایمنی و مدیریت منطقه مربوطه قابل اجرا می باشد.)
۱۴. پیمانکارانی که تعداد نیروهای آنها بیش از ۲۵ نفر می باشد می بایست در ابتدای پیمان ، یک نفر کارشناس با مدرک تحصیلی مهندسی برق ، مهندسی ایمنی صنعتی یا مهندسی بهداشت حرفه ای بعنوان کارشناس ایمنی و بهداشت شغلی به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات معرفی نماید. کارشناس ایمنی پیمانکار در راستای سیاست ها و تحت نظر دفتر ایمنی و کنترل ضایعات فعالیت می نماید و عملکرد ماهیانه خود را به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات گزارش می نماید. پیمانکارانی که کمتر از ۲۵ نفر نیروی انسانی دارند مسئول فنی یا یکی از اعضای هیأت مدیره شرکت پیمانکاری نماینده و هماهنگ کننده ایمنی پیمانکار است.
۱۵. پیمانکار موظف است گروههای اجرایی را حداقل با دو نفر نیروی انسانی آموزش دیده همراه با تجهیزات کامل مورد نیاز جهت انجام کار اعزام نماید. (ضمناً یک نفر از این افراد بایستی به عنوان سرپرست مسئولیت گروه را بر عهده داشته باشد.)
۱۶. اعزام انفرادی پرسنل حتی جهت انجام کارهای ساده ممنوع بوده و در صورت تخطی موجب برخورد شدید با پیمانکار از قبیل جریمه ریالی ، لغو قرارداد یا بطو کلی لغو صلاحیت پیمانکار خواهد شد.
۱۷. پیمانکار موظف است سرپرستان گروه های اجرایی را تعیین و آنها را توجیه نماید که موارد زیر را مورد توجه قرار دهند :
- الف - هیچ پروژه ای را بدون هماهنگی و اطلاع مسئولین ذیربط خصوصاً ناظرین مهندسی، بهره برداری و مشترکین و اپراتور اتفاقات امور یا ناحیه مربوطه انجام ندهند.
- ب- قبل از اعزام به محل کار کلیه لوازم شامل ابزار کار و اجناس مصرفی را کنترل و کمبودها را تأمین نماید.
- ج- هماهنگی کامل با اتفاقات در اجرای خاموشی ها و در سرویس قرار دادن تأسیسات و تعهد نسبت به رعایت زمان مجاز خاموشی ها و تکمیل فرم های ضمانت (HS-FR-۷۹۹) از وظایف پیمانکار می باشد که گردش کار و نحوه استفاده از آنها در همین دستورالعمل آورده شده است.
- د- آدرس محل کار و زمان شروع و خاتمه کار هر پروژه یا دستور کار را به ناظرین مهندسی، بهره برداری و مشترکین (بسته به نوع قرارداد) و اپراتور اتفاقات اطلاع دهد ( هدف، اطلاع کامل ناظرین و اپراتور از موقعیت و محل کار گروه اجرایی می باشد).



۱۸. پیمانکار و عوامل اجرایی شرکت پیمانکاری موظف می باشند با بازرسان و مسئولین ایمنی که به منظور نظارت بر نحوه انجام کار و چگونگی رعایت مقررات ایمنی به محل کار گروه مراجعه می نمایند همکاری کامل به عمل آورده و تذکرات یا پیشنهادات آنها را مورد توجه قرار دهند .

۱۹. پیمانکار موظف است نسبت به تأمین خودروی مناسب و مجهز که طبق فرم بازدید از خودروی پیمانکار (HS-FR-۱۲۴) مورد تأیید دفتر ایمنی شرکت باشد اقدام نماید.

۲۰. پیمانکار موظف به تأمین لباس کار مناسب و آرم دار- پوتین ایمنی- کلاه ایمنی - و دیگر ابزار و وسایلی که طبق قرارداد و دستورالعمل های ایمنی تحت عنوان تجهیزات ایمنی و حفاظتی فردی و گروهی آمده است به تعداد مورد نیاز می باشد. (البسه مورد استفاده عوامل اجرایی پیمانکار بایستی مطابق با فرم مورد تأیید شرکت توزیع - از نظر ظاهر سالم و مناسب فصل باشد).

۲۱. پیمانکار موظف به رعایت کامل دستورالعمل های ایمنی که در بند ۴-۷ این دستورالعمل ذکر گردیده و دستورالعمل هایی که متعاقباً توسط واحد ایمنی شرکت توزیع صادر خواهد شد می باشد.

۲۲. در صورت وقوع حوادث ( نیروی انسانی یا تأسیساتی ) پیمانکار موظف به گزارش فوری حوادث به شرکت بوده و لازم است حداکثر تا ۲۴ ساعت پس از حادثه گزارش آن را به شرکت توزیع ( دفتر ایمنی و کنترل ضایعات ) ارائه دهد. که نحوه چگونگی ارائه گزارش و عملکرد پیمانکار در قبال بروز حوادث طبق دستورالعمل چگونگی گزارش حادثه در واحدهای برون سپاری شده (HS-WI-۲۵۸) می باشد.

۲۳. پیمانکار موظف است در صورت وقوع حادثه و مصدومیت عوامل اجرایی برای شروع به کار مجدد آنها موضوع را به دفتر ایمنی اطلاع دهد تا بعد از بررسی نسبت به صدور اجازه کار توسط دفتر ایمنی اقدام شود.

۲۴. پیمانکار می بایست نسبت به درج مشخصات شرکت پیمانکاری بر روی خودرو و البسه کارکنان اقدام نماید.

۲۵. پیمانکار موظف است ابزار و وسایل عایق خود را مانند استیک - دستکش عایق - فازمتر فشار متوسط - لودبستر و فیوزکش فشار متوسط را مطابق دستورالعمل بکارگیری و نگهداری از ابزار عایق (HS-WI-۲۵۹) مندرج در بخش دستورالعمل های ایمنی، مورد نگهداری و آزمایش عایقی دوره ای سالیانه قرار دهد. سوابق مربوط به نتایج تست عایقی تجهیزات می بایست توسط مسئولین ایمنی امورها نگهداری گردد.

۲۶. پیمانکار می بایست برای اجرای کلیه قراردادها و طرح های مورد پیمان با شرکت و طرح های شخصی یا اهدایی که انجام می دهد قبل از شروع بکار، برنامه اجرایی زمان بندی شده داشته باشد و یک نسخه از برنامه اجرایی خود را جهت اطلاع و کنترل به ناظرین ایمنی امور مربوطه ارائه نماید تا کلیه خطرات مرتبط با کار قبل از شروع شناسایی و برای پیشگیری از بروز حوادث احتمالی اقدامات کنترلی و راهکارهای ایمنی در نظر گرفته شود.

۲۷. پیمانکار متعهد می شود جهت انجام هرگونه حفاری علاوه بر اخذ مجوز از شهرداری ، شرکت گاز ، مخابرات ، آب و فاضلاب ، نسبت به استعلام حفاری و اخذ مجوز از شرکت توزیع نیروی برق اهواز (امور خدمات فنی شبکه) اقدام نماید. و جهت اجرای حفاری مطابق دستورالعمل ایمنی حفر گود پایه صادره از دفتر ایمنی (HS-WI-۱۵۷) که به پیوست این دستورالعمل آمده عمل نماید.



۲۸. تمامی حفره ها، گودال ها و کانال های حفر شده توسط پیمانکار بایستی پس از اتمام عملیات در روز به صورت کامل محصور، مسدود و مشخص گردد و در روز با استفاده از تابلوی خطر، نوار خطر و یا پرچم زرد و در شب با چراغ چشمک زن در فواصل مناسب مشخص و مجهز شوند.
۲۹. پیمانکار موظف است عوامل اجرایی خود را در خصوص وظایف و شرایط مندرج در بخش ۴-۲ شرایط و وظایف نیروی انسانی و همچنین بخشهای ۴-۳ و ۴-۴ و ۵-۴ و ۶-۴ این مجموعه توجیه نموده و تعهد آنان را نسبت به رعایت موارد مندرج کتباً با امضاء اخذ نماید. بدیهی است مسئولیت هرگونه اقدام پرسنل از نظر رعایت الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست بعهده پیمانکار می باشد.
۳۰. کارکنان پیمانکار مجاز به خوابیدن در محل کارگاه یا دفاتر کار شرکت پیمانکاری نمی باشند.
۳۱. روشن نمودن گاز پیک نیک و یا هر نوع شعله باز دیگر در کارگاه و یا دفاتر کار پیمانکاران ممنوع می باشد.
۳۲. استفاده از هر نوع سیستم گرمایی در محل کار پیمانکار فقط پس از اخذ تاییدیه از کارشناس ایمنی/ دفتر ایمنی و کنترل ضایعات امکان پذیر است.
۳۳. شست و شوی هر گونه کفش و البسه اعم از شخصی یا ایمنی به وسیله حلال ها و فرآورده های نفتی در محیط کار یا ساختمان های اداری و عملیاتی اکیداً ممنوع است.
۳۴. در زمان اعلام وضعیت اضطراری یا بروز هر گونه بحران، پیمانکار بایستی نسبت به آمارگیری از افراد تحت امر خود اقدام نموده و در صورت مفقود شدن افراد مراتب را سریعاً به اطلاع کارفرما با ذکر مشخصات کامل افراد و محل کار اعلام و گزارش نماید. بدیهی است مسئولیت حفظ جان کارکنان پیمانکاری به عهده پیمانکاران مربوطه است.
۳۵. از هوای فشرده نباید جهت گردگیری و نظافت لباس کار و بدن کارکنان استفاده گردد.
۳۶. جهت نگهداری مایعات قابل احتراق و اشتعال بایستی از ظروف مخصوص استفاده شود و محل مناسب و ایمن جهت نگهداری انتخاب گردد.
۳۷. کارکنان بایستی منحصراً مشغول کاری باشند که برای انجام آن استخدام شده اند لذا گماردن آنها به سایر کارهایی که در تخصص آنها نمی باشد مجاز نیست.
۳۸. تمامی پیمانکاران موظفند از افراد دارای صلاحیت فنی و متخصص مطابق بند ۶ صفحه ۴ جهت انجام وظایف محوله استفاده نمایند و بکارگیری افراد متفرقه و نا آشنا جهت اجرای امور مورد تعهد مجاز نمی باشد.
۳۹. کارکنان پیمانکاری باید مقررات HSE و انضباطی شرکت را رعایت کرده و طرز رفتارشان رضایت بخش باشد. پیمانکار باید در تمام مواقع اصول انضباطی را در مورد کارکنان خود شدیداً اجرا نماید.
۴۰. وسایط نقلیه پیمانکاران مانند کامیون ها، جرثقیل ها، بالابرها و خودروها بایستی بطور سالیانه مورد معاینه فنی قرار گرفته و مورد تایید مراکز مجاز بوده و سالم باشند و رانندگان آنها دارای مدارک اپراتوری و گواهینامه های راهنمایی و رانندگی مربوطه باشند.
۴۱. پیمانکار می بایست تمامی مقررات راهنمایی و رانندگی را در محل کار و اماکن وابسته به کارگاه به طور کامل به مرحله اجرا در آورده و همچنین از حمل مسافر بر روی ماشین آلات صنعتی از قبیل بالابرها، لیفتراک، لودر، جرثقیل و ... خودداری نماید.
۴۲. استفاده از هر گونه مواد منفجره در محدوده کاری اکیداً ممنوع می باشد.
۴۳. رانندگان وسایط نقلیه ویژه (از قبیل بالابر، جرثقیل، لیفتراک، بیل مکانیکی، لودر و ...) باید دارای گواهینامه ویژه باشند.
۴۴. تمامی وسایط نقلیه فعال در شرکت بایستی سالم و بدون نقص فنی بوده و مورد تایید دفتر ایمنی و کنترل ضایعات باشند.



۴۵. سوار کردن سرنشین یا مسافر در قسمت بار وانت یا کامیون اکیداً ممنوع است.

۴۶. سوار نمودن سرنشین بیش از ظرفیت در اتاق خودرو و یا در سمت چپ راننده ممنوع است.

۴۷. هر گونه تعمیر، تعویض روغن و شستشوی خودرو در سطح شرکت ممنوع است.

۴۸. سیگار کشیدن در اتاق خودرو ممنوع است.

۴۹. حمل بار بیش از ظرفیت در وانت یا کامیون ممنوع است.

۵۰. تمامی رانندگان موظفند به محض مشاهده حرکت ماشین های امدادی مانند آمبولانس و ماشین های آتش نشانی در حال انجام ماموریت، خودروهای خود را به سمت راست خیابان هدایت و مسیر را برای حرکت آنها آزاد نمایند. رانندگان می بایست کلیه قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت نمایند.

۵۱. سایر مقررات و تعهداتی که رعایت آنها بر حسب شرایط و با توجه به قوانین و مقررات قانون کار و دستورالعمل های وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت نیرو و شرکت توزیع برق اهواز و سایر ارگان های ذیصلاح بر عهده پیمانکاران می باشد به قوت خود باقی است و عدم اشاره به آنها در این بخش موجب رفع مسئولیت پیمانکاران نخواهد شد.

## آشنایی پیمانکار با الزامات قانونی و سایر الزامات HSE :

### الزامات قانونی :

ضروری است پیمانکارانی انتخاب شوند که صلاحیت انجام کار را با در نظر گرفتن الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست داشته باشند. این صلاحیت بر اساس دستورالعمل تشخیص صلاحیت پیمانکاران و قوانین ملی و شرکتی و همچنین آیین نامه ایمنی امور پیمانکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تعیین می گردد.

تمامی پیمانکاران اصلی و فرعی موظفند که نقطه نظرات، تکالیف، دستورات و پیشنهادات ارائه شده از سوی دفتر ایمنی و کنترل ضایعات شرکت توزیع نیروی برق اهواز را در طول مدت اجرای پیمان مد نظر قرار داده و موارد را به طور کامل رعایت نماید.

هزینه هایی که پیمانکار می بایست جهت برآورد مبلغ قرارداد در نظر داشته باشد :

در اسناد مناقصه باید ساز و کاری برای پیش بینی و تخصیص هزینه های پیاده سازی الزامات HSE به صورت جداگانه در نظر گرفته شود. قیمت گذاری برای فعالیت های HSE پیمان شامل موارد ذیل باشد :

۱- تسهیلات بهداشتی مانند ماسک های بهداشتی، کمک های اولیه و ...

۲- تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مطابق جداول تعیین شده در قراردادها متناسب با نوع کار

۳- البسه گرم و تجهیزات زمستانی

۴- ابزار کار متناسب با نوع کار که در قراردادها معین می شود

۵- تجهیزات ایمنی و آتش نشانی (اطفاء حریق) - کپسول های خاموش کننده دستی  $CO_2$  و پودر خشک

۶- بازرسی فنی ماشین آلات و ادوات کار

۷- کالیبراسیون لوازم اندازه گیری



- ۸- تعمیرات تجهیزات و ابزار کار
  - ۹- معاینات دوره ای کارکنان
  - ۱۰- بیمه های مسئولیت مدنی و اشخاص ثالث
  - ۱۱- آموزش های فوق العاده
  - ۱۲- برنامه های انگیزشی و تفریحی
  - ۱۳- ممیزی ها و جلسات داخلی مربوط به HSE پیمانکار
  - ۱۴- تشویق ۵ درصد از نیروها در همایش ایمنی
  - ۱۵- تجهیزات و ابزار آلات خاص مقابله با شرایط اضطراری و بحران های احتمالی
- پیمانکار می بایست سایر هزینه های مرتبط با HSE که در اسناد مناقصات پیش بینی نشده اند را برآورد و در ضریب پیشنهادی اعمال نماید. بدیهی است هزینه برآورده نمودن کلیه الزامات و مقررات مرتبط با بهداشت، ایمنی و محیط زیست مرتبط با موضوع پیمان بر عهده پیمانکار است.
- پیمانکار می بایست در همایش های ایمنی سالیانه ۵ درصد از نیروهای خود که مقررات و الزامات HSE را به خوبی رعایت نموده اند و از نظر کارفرما صلاحیت تشویق شدن را دارا باشد، با اهداء جایزه ایمنی تشویق نماید.

#### ۴-۲- نیروی انسانی :

ساختار سازمانی :

پیمانکار می بایست ساختار مدیریتی و یا سرپرستی خود را توصیف نموده و نشان دهد که چگونه با برنامه کلی که بمنظور تضمین بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارکنان و شرکت در نظر گرفته شده است تناسب دارد. پیمانکار می بایست اثبات نماید که با ریسک های مرتبط با کار، آگاهی داشته و توان کنترل و کاهش ریسک ها را دارد.

پیمانکار می بایست جهت اجرای پیمان هایی که بیش از ۲۵ نفر نیرو نیاز دارد یک نفر را بصورت کتبی بعنوان کارشناس ایمنی و بهداشت شغلی به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات معرفی نماید. نیروی HSE پیمانکار می بایست حداقل فارغ التحصیل یکی از رشته های مهندسی ایمنی یا مهندسی بهداشت حرفه ای باشد و به تأیید دفتر ایمنی و کنترل ضایعات برسد.

#### الزامات HSE در جذب و بکارگیری نیروی انسانی :

۱. پیمانکار باید در بدو استخدام و هنگام انتخاب فعالیت جدید اطمینان حاصل نماید که کارکنان جذب و معرفی شده بر اساس موارد زیر واجد صلاحیت می باشند :
- دانش انجام کار : فرد برقکار می بایست مدارک تحصیلی مرتبط با نوع کار که در این دستورالعمل معین گردیده است را دارا بوده و علاوه بر آن کلیه افرادی که روی شبکه کار می کنند می بایست دوره فن ورز شبکه هوایی را سپری نموده باشند و کارت مهارت ویژه نیروهای پیمانکاری را از سازمان فنی و حرفه ای (دفتر آموزش و برنامه ریزی نیروی انسانی) اخذ نموده باشند.
- توانایی های فردی: دارای توانایی مناسب فیزیکی و جسمانی جهت کار در شبکه توزیع هوایی و زمینی باشند. افراد بایستی از سلامت کامل جسمی و روحی برخوردار باشند.
- مهارت های تجربی: فرد معرفی شده می بایست دارای سوابق اجرایی در شرکت توزیع نیروی برق باشد.





۲. پیمانکار موظف است قبل از معرفی نیروها برای دریافت کارت مهارت با انجام معاینات طب کار و مصاحبه های فنی و ایمنی از تناسب آنها با وظایف و کار محوله در برآورده نمودن الزامات HSE اطمینان حاصل نماید.

۳. صلاحیت کارکنان برای انجام وظایف محوله باید بطور مرتب و حسب نیاز مورد بازنگری و ارزیابی قرار گیرد، این بررسی ها شامل ملاحظات مناسب برای ارتقاء کارکنان و آموزش های مورد نیاز آنها جهت دستیابی به صلاحیت برای انجام فعالیت ها و اطمینان از توانمندی ها و صلاحیت های نیروی کار است.

۴. اقدامات لازم برای اطمینان از صلاحیت افراد می تواند شامل موارد زیر باشد :

-مصاحبه فنی و ایمنی مرتبط با شغل و وظایف محوله بر اساس آنالیز ایمنی شغل

-نمرات آزمون های ادواری کتبی

-آزمون عملی و مهارتی

-معاینات دوره ای انجام شده

-آموزش های HSE و تخصصی گذرانده شده و مدارک آموزشی

-وضعیت فیزیکی شخص

-سوابق فرد طبق گزارشات تشویق و تنبیه و مشارکت در کار ایمن / نا ایمن - مشارکت با ایمنی و میزان تأثیر گذاری در ایمنی

-گزارشات حوادث و شبه حوادث

۵. پیمانکار موظف است در صورت مشاهده موارد خاص (نظیر تکرار مداوم رفتارهای نا ایمن ، شبه حوادث و حوادث ، بیماری های واگیر دار ، موارد مشکوک به اعتیاد یا هر گونه موارد مشکوک دیگر) با انجام اقدامات مناسب نسبت به مقابله با آنها اقدام نماید و گزارشی از اقدامات انجام شده را بصورت کتبی به شرکت توزیع برق اهواز (دفاتر ایمنی و کنترل ضایعات ، دفتر حراست و امور محرمانه) ارائه نماید و اقداماتی که نیاز است از سوی کارفرما انجام گردد را با ذکر دلیل تشریح و اعلام نماید.

### شرح وظایف HSE کارکنان پیمانکار :

شرح وظایف HSE کلیه کارکنان پیمانکار اعم از مدیر عامل ، سرپرستان ، ناظرین ، نیروهای انسانی و هماهنگ کنندگان پیمانکاری به شرح زیر مشخص می باشد.

### شرح وظایف HSE مدیر / نماینده تام الاختیار شرکت پیمانکاری :

مدیر شرکت پیمانکاری می بایست در زمان خرید اسناد مناقصه، شرایط عمومی ، ایمنی و اختصاصی پیمان را به دقت مطالعه نماید و کلیه هزینه های مرتبط با HSE را برآورد و در ضریب پیشنهادی لحاظ نماید.

مدیر شرکت پیمانکاری می بایست با تخصیص منابع مورد نیاز اجرای کار (شامل منابع مالی ، نیروی انسانی ، ماشین آلات ، تجهیزات ایمنی و ابزار کار ، دستورالعمل های عملیاتی و اجرایی ، نقشه ها و دیاگرام ها ، استانداردهای اجرای کار و غیره) عملکرد صحیح و مطابق الزامات HSE را در کلیه مراحل اجرای کار تضمین نماید.

مدیر شرکت پیمانکاری موظف است شرایط لازم را بمنظور ارائه آموزش های HSE که توسط شرکت توزیع نیروی برق اهواز نیازسنجی و برنامه ریزی شده است را فراهم نماید.



تبصره: بنا به تشخیص و موافقت شرکت توزیع نیروی برق اهواز پیمانکار جهت اجرای آموزش های خود می تواند از امکانات آموزشی و آموزش های کارفرما نیز بهره مند گردد.

پیمانکار موظف است قبل از آغاز فعالیت در شرکت بر اساس تعداد نیروها و پرسنل اجرایی یک یا چند نفر را بعنوان کارشناس HSE (در صورتی که تعداد نیروها بیش از ۲۵ نفر باشد و تعداد کارشناسان HSE را دفتر ایمنی و کنترل ضایعات مشخص می نماید) یا هماهنگ کننده ایمنی (در صورتی که تعداد نیروها کمتر از ۲۵ نفر باشد) بصورت کتبی به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و دستگاه نظارت معرفی نماید.

تبصره: در کارهایی که تعداد نیروها کمتر از ۲۵ نفر ولی ریسک کار در حد زیاد و غیر قابل تحمل باشد به نحوی که نیاز به بکارگیری کارشناس HSE / ایمنی باشد پیمانکار موظف است به تعدادی که دفتر ایمنی و کنترل ضایعات مشخص می نماید کارشناس جذب و استخدام نماید. (مثال: کار خط گرم شبکه فشار متوسط)

پیمانکار موظف است که ملاحظات HSE لازم را در رابطه با خدمات و کارهای مورد نظر رعایت نماید. به علاوه پیمانکار می بایست عملیات و فعالیت های خود را به نحوی انجام دهد که همواره مطابق با تعهدات و شرایط و وظایف مندرج در قوانین و مقررات بهداشت، ایمنی و محیط زیست باشد. همچنین بایستی تابع مصوبات مراجع قانونی و یا دیگر مصوباتی باشد که گاه به گاه در رابطه با HSE توسط دفتر ایمنی به پیمانکاران ابلاغ می گردد.

### شرح وظایف HSE کارشناس/ناظر ایمنی شرکت پیمانکاری:

کارشناس HSE پیمانکار پس از طی دوره های آشنایی با محیط کار و آموزش های لازم، در مدت انجام کار پیمانکاری مسئولیت کامل کارکنان پیمانکاری را از نظر آموزش و رعایت الزامات HSE بر عهده خواهد داشت.

کارشناس HSE پیمانکار می بایست در جلسات هماهنگی پیمانکار بمنظور اجرای طرح حضور داشته باشد و در جریان مراحل اجرایی انجام کار قرار داشته باشد و برنامه زمان بندی شده کار را در اختیار داشته باشد.

کارشناس HSE می بایست وضعیت ایمنی طرح و کارگاه تحت نظارت خود را به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و پیمانکار بصورت هفتگی و در صورت نیاز روزانه گزارش نماید.

کارشناس HSE پیمانکار می بایست برای کارگاه تحت نظارت خود شناسنامه کارگاهی تشکیل داده و رعایت الزامات HSE در کارگاه را پایش و کنترل نماید.

کارشناس HSE پیمانکار می بایست برای کلیه پرسنل تحت سرپرستی خود شناسنامه شغلی تشکیل داده و سوابق و مدارک آموزشی، معاینات طب کار و ... را در آن کنترل و نگهداری نماید. مسئول HSE باید اطمینان حاصل نماید که افرادی که به هر کار مشغولند صلاحیت انجام آن کار را دارا می باشند و آموزش های لازم بالاخص آموزش های ایمنی برق کاران، امداد و نجات و کمک های اولیه، آموزش های اطفاء حریق را گذرانده اند.

کارشناس HSE پیروی از قوانین را متناسب با ماهیت خطرناک کار و بر اساس الزامات ابلاغ شده از سوی کارفرما تضمین می نماید. این قوانین شامل استفاده اجباری از کلاه ایمنی دارای چانه بند، کفش ایمنی، لباس کار متحد الشکل، دستکش و سایر وسایل حفاظت فردی و گروهی متناسب به کار می باشد. در ضمن می بایست سایر تجهیزات ضروری ایمنی را نیز در ابتدای پروژه نیازسنجی و خریداری نماید.



کارشناس HSE می بایست کلیه لوازم ایمنی مورد نیاز که در این دستورالعمل و دستورالعمل مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست شرکت توزیع برق اهواز مشخص شده اند را تهیه نموده، در اختیار کارکنان قرار دهد و بر نحوه صحیح استفاده توسط نیروها نظارت نماید.

کارشناس HSE می بایست کلیه شئون اخلاقی را هنگام برخورد و تذکرات لازم به کارکنان پیمانکار رعایت نموده و در صورت مشاهده هرگونه شرایط یا اعمال نا ایمن یا تخلفات فردی یا گروهی و مغایر با مقررات HSE مراتب را سریعاً به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات گزارش نماید.

کارشناس HSE می بایست هرگونه حادثه یا شبه حادثه را در فرم های مربوطه ثبت و سریعاً به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات گزارش نماید. حوادث نیروی انسانی بایستی ظرف مدت ۴۸ ساعت به سازمان تأمین اجتماعی ارسال گردد.

کارشناس HSE در صورت مشاهده هرگونه شرایط یا کار غیر ایمن که احتمال بروز حوادث شدید وجود دارد ضمن گزارش فوری می بایست کار را متوقف نموده و جهت اجرای ایمن کار و پیشگیری از بروز حادثه همکاری نماید. تا زمان رفع و رجوع مشکل به هیچ وجه نبایستی مجوز ادامه کار داده شود.

شرح وظایف HSE کارکنان/نیروهای شرکت پیمانکاری :

کارکنان مجاز به انجام کاری که صلاحیت انجام آن را ندارند یا آموزش های ایمنی لازم و مرتبط با آن را ندیده اند نمی باشند.

کارکنان پیمانکاری ملزم و موظف به رعایت کلیه مقررات HSE در محیط های کاری و پیمانکاری می باشند.

کارکنان پیمانکار موظفند در صورت مشاهده رفتار مغایر با مقررات HSE در عملیات پیمانکار ، مراتب را به ناظرین ایمنی اطلاع رسانی و گزارش نمایند.

پرسنل برقکار ملزم به رعایت اصول اخلاقی و انضباطی در هنگام حضور در محل کار می باشند.

تمامی پرسنل بایستی دارای کارت مهارت بوده که در آن نام شرکت پیمانکاری و اطلاعات مربوط به پرسنل ، گروه خونی و تاریخ اعتبار آن درج شده باشد.

پرسنل اجرایی موظفند وسایل و تجهیزات ایمنی فردی و گروهی مربوط به خود و گروه خود را تحویل بگیرند و در زمان حضور در محیط کار به درستی از تجهیزات ایمنی استفاده نمایند.

پرسنل بایستی در محل کار مجهز و ملبس به لباس کار متحد الشکل مخصوص پیمانکاران با درج نام شرکت پیمانکاری بر پشت لباس - پوتین و کلاه ایمنی و دیگر تجهیزات حفاظتی فردی و گروهی باشند.

پرسنل در صورت کار در شیفت شب موظف به پوشیدن جلیقه زرد شبرنگ در طول انجام عملیات می باشند.

پرسنل مجری پروژه های روشنایی معابر در طول شیفت صبح و بعداز ظهر ملزم به پوشیدن جلیقه زرد شبرنگ هنگام کار می باشند.

پرسنل موظفند در هنگام کار در شبکه های توزیع برق تمام اشیاء فلزی از قبیل ساعت ، انگشتر ، گردنبند و... را از خود دور نمایند.

در شرایط جوی غیر عادی مانند بارندگی شدید ، طوفان و رعد و برق انجام هر کار بر روی شبکه برقرار ممنوع است.

در گروه های دو نفره انجام کار همزمان دو نفر در ارتفاع و یا روی تابلو ممنوع بوده و فرد دوم بایستی بر چگونگی اجرای صحیح و ایمن کار مراقبت داشته باشد.

در تمام طول مدت کار گروه اجرایی روی شبکه های زمینی و هوایی برق بایستی خودرو گروه در محل کار حاضر باشد.



عوامل اجرایی موظفند قبل از هر گونه عملیات اجرایی مجوزهای لازم ( دستور کار - فرم خاموشی - هماهنگی با اپراتور امور یا ناحیه ذیربط ) را کسب نمایند.

حضور سرپرست گروه در هنگام اجرای کار الزامی است.

چنانچه در شرایط خاص لازم باشد چند گروه اجرایی بر روی یک شبکه واحد عملیات اجرا نمایند تعیین یک نفر به عنوان هماهنگ کننده و مسئول از طرف کارفرما یا مدیر شرکت پیمانکار الزامی و کلیه سرپرستان و عوامل اجرایی گروه ها بایستی با فرد تعیین شده همکاری لازم معمول نمایند. تا وحدت فرماندهی وجود داشته باشد و فرامین چندگانه صادر نگردد.

تمامی افراد گروه اجرایی موظف به استفاده از وسایل ایمنی و حفاظت فردی و گروهی در هنگام کار می باشند.

در صورت شرایط کار با شبکه بی برق ضروری است مراحل زیر به مورد اجرا گذارده شود:

کسب مجوز و تکمیل فرم خاموشی

قطع برق و نصب کارت حفاظتی بروی کلیدهای مربوطه

آزمایش بی برقی خط توسط فازمتر و حصول اطمینان از بی برقی شبکه

تخلیه الکتریکی مدار جهت اطمینان از تخلیه و منتقل شدن بار الکتریکی ذخیره شده در مدار به زمین

نصب دستگاه گراند موقت در طرفین محل کار و در معرض دید در حداقل یک فاصله از پایه محل اجرای کار

پرسنل موظف به استفاده صحیح و به جا از ابزار کار و وسایل ایمنی می باشند خصوصاً برای کشیدن یا جا زدن فیوز کاردی

حتماً از فیوزکش فشار ضعیف همراه با دستکش عایق استفاده نمایند.

پرسنل گروههای اجرایی پروژه های خط گرم فشار ضعیف یا فشار متوسط (اتفاقات و تعمیرات) موظف هستند جهت کشیدن فیوز کات اوت زیر بار، از دستگاه لودبویستر استفاده نمایند و خسارت ناشی از کشیدن فیوز بدون استفاده از لود بویستر بر عهده عوامل اجرایی و شرکت پیمانکار خواهد بود.

صرفاً گروه اتفاقات مجاز به قطع و صل شبکه فشار متوسط می باشد و انجام کار مذکور توسط گروه های دیگر ممنوع می باشد.

گروه اجرایی اتفاقات جهت جا زدن فیوز کات اوت در هر شرایط بایستی علاوه بر استفاده از استیک عایق حتماً از دستکش عایق فشار متوسط استفاده نمایند.

استفاده از تلفن همراه در هنگام کار بروی شبکه و یا به جای بی سیم ممنوع می باشد.

پرسنل موظف به نگهداری و حمل و نقل صحیح ابزار و وسایل ایمنی در محل کار و در خودرو می باشند. نیروهایی که کار آنها بصورت گردشی بین امورهای مختلف می باشد می بایست تجهیزات حفاظت فردی خود را همیشه به همراه داشته باشند.

کلیه نیروها می بایست با حریم ها و فواصل مجاز مجاورت / کار با شبکه های فشار ضعیف و فشار متوسط آشنا باشند و در حین کار حریم ها و فواصل مجاز را رعایت نمایند.

پرسنل جهت ورود به پستهای زمینی برق بایستی مجوز دریافت و هماهنگی لازم را با مسئولین ذیربط در مدیریت به عمل آورند.

پرسنل در هنگام ورود به پست بایستی مجهز به وسایل حفاظت فردی بوده و بایستی حریم ترانسفورماتورها و تابلوها را رعایت نمایند.

پرسنل توجه نمایند که عبور از سمت فشار متوسط ترانسفورماتور برقدار اکیداً ممنوع می باشد.



#### ۴-۳- شرایط محیط کار ( قبل ، حین و بعد از کار )

۴-۳-۱- مقررات بهداشتی ، ایمنی و محیط زیستی قبل از انجام کار:

- ۱- کسب دستور کار
- ۲- در صورت نیاز به اعمال خاموشی دریافت و تکمیل فرم تقاضای خاموشی طبق فرم های پیوست (BB-FR-۴۵۸)
- ۳- بازدید و بررسی ابزار و لوازم حفاظت فردی و گروهی توسط پرسنل و سرپرست گروه از نظر سالم بودن و تعداد مورد نیاز در محل اداره و همچنین قبل از شروع به کار
- ۴- ثبت آدرس و زمان شروع کار در اتفاقات
- ۵- نصب کارتهای حفاظتی روی تاسیسات مانوری
- ۶- در صورت نیاز برداشتن فیوز روشنایی معابر
- ۷- محصور سازی پیرامون محیط کار با نوار حفاظتی و یا مخروطی هشدار دهنده
- ۸- نصب تابلو هشدار دهنده
- ۹- بررسی وضعیت محیط و شبکه از جنبه در نظر گرفتن حریمها و رعایت فواصل مجاز و رفع نقاط خطر قبل از شروع کار

#### ۴-۳-۲- مقررات بهداشتی ، ایمنی و محیط زیستی حین انجام کار :

- ۱- ملبس بودن تمامی افراد در محل کار به البسه ایمنی ( لباس کار ، پوتین ایمنی ، کلاه ایمنی ، دستکش )
- ۲- خاموش نمودن تلفن همراه در طول اجرای عملیات
- ۳- در صورت خاموشی نصب دستگاه اتصال زمین ( گراند موقت ) در طرفین محل کار
- ۴- آزمایش بی برقی شبکه با فازمتر قبل از شرع کار
- ۵- در صورت کار بروی شبکه هوایی دقت در صعود و فرود ایمن از پایه طبق آموزشها
- ۶- کنترل طناب و قطعات کمر بند ایمنی قبل از صعود
- ۷- استفاده از کیسه ابزار کار کمری متصل به کمر بند ایمنی در هنگام کار بروی شبکه های هوایی
- ۸- استفاده از طناب دستی یا هندلاین در هنگام کار به روی شبکه هوایی و عدم پرتاب اجناس از بالا به پایین و بالعکس
- ۹- در صورت نیاز عایق نمودن تجهیزات برقداری که در مجاورت محل کار قرار دارند و رعایت فواصل مجاز از تاسیسات برقدار مجاور محل کار
- ۱۰- حضور خودرو گروه در حین اجرای عملیات
- ۱۱- دور نمودن کلیه اشیاء فلزی مانند گردن بند ، انگشتر ، ساعت و... در هنگام کار
- ۱۲- استفاده از دستکش کتانی یا چرمی در هنگام کار با شبکه و استفاده از دستکشهای عایق بسته به نوع فعالیت
- ۱۳- در صورت لزوم کار همزمان دو نفر از اعضای یک گروه در تاسیسات هوایی یا زمینی لازم است فرد سومی که صلاحیت لازم را داشته باشد در محل حاضر و مراقب اجرای ایمن عملیات باشد.



- ۱۴- همیشه بایستی در محیط کار نور به حد کافی وجود داشته باشد و در صورت نبودن نور طبیعی کافی، وسایل تامین روشنایی موقت مانند چراغ قوه شارژی و یا پروژکتور دستی به همراه گروه موجود باشد.
- ۱۵- در هر بار قطع و وصل شبکه توسط ایستگاه یا از طریق اتفاقات و یا قطع و وصل کلیدهای فشار ضعیف و متوسط در پست و یا خطوط هوایی و یا کار به روی کابل و یا سرکابل حتما آزمایش بی برقی به روی هر سه فاز در هر مرحله انجام شود.
- ۱۶- قبل از برقدار نمودن شبکه، اطمینان حاصل شود که کار پایان یافته و اشیاء اضافه از روی شبکه جمع آوری شده و افراد مشغول کار نمی باشند، سپس اقدام به وصل برق نمائید.
- ۱۷- هرگونه کار در جوار خطوط برقدار، می بایست با مجوز کتبی مسئول ایمنی منطقه و ناظر مشاور انجام پذیرد.

#### ۴-۳-۳- مقررات بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی بعد از انجام کار :

- ۱- کنترل و جمع آوری ابزار و لوازم ایمنی و جدا سازی ابزار و لوازمی که معیوب شده اند.
- ۲- کنترل تاسیسات محل کار از نظر بجا نماندن ابزار یا وسایل اضافی
- ۳- اعلام پایان کار به اتفاقات
- ۴- برقدار نمودن و عادی سازی محل کار
- ۵- جمع آوری وسایل هشدار دهنده

#### ۴-۴- شرایط بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی خودروها :

- خودروها شامل وانت، بالابر، جرثقیل و کفی ها می باشند که شرایط ایمنی آنها به طور کلی در ذیل ذکر می گردد که به تفصیل در بخش دستورالعمل های ایمنی آورده شده است:
- ۱- ظاهر خودرو، بدنه، لاستیکها و سیستم داخلی از نظر فنی سالم باشد.
  - ۲- تمامی خودروها بایستی مجهز به کپسول آتش نشانی و کیف کمکهای اولیه باشند.
  - ۳- خودروها هر روز صبح بازدید و مورد کنترل قرار بگیرند.
  - ۴- خودروهای بالابر مطابق دستورالعمل ایمنی کار با بالابرها (HS-FR-۲۶۱) مورد کنترل قرار گیرند.
  - ۵- در تمامی خودروهای سبک و سنگین وسایل هشدار دهنده مطابق جدول شماره ۱ موجود و در هنگام کار مورد استفاده قرار گیرد.
  - ۶- پیمانکار موظف است نسبت به درج نام شرکت پیمانکاری خود بروی درب خودرو اقدام نماید.
  - ۷- راننده موظف است نسبت به بازدید ماهانه بالابر و خودروهای عملیاتی خود طبق فرم ارزیابی رانندگان و خودروهای مورد استفاده گروه های عملیاتی (BB-FR-۵۹۸) و چک لیست بازرسی خودروهای بالابر (HS-FR-۷۴۱) اقدام نموده و در صورت مشاهده عیوب به مافوق خود گزارش دهد.
  - ۸- تمامی خودروها بایستی بیمه شده و بیمه نامه در خودرو موجود باشد.
  - ۹- رانندگان خودروها بایستی دارای گواهینامه مربوط با خودرویی که رانندگی می کنند باشند.
  - ۱۰- رانندگان بالابر بایستی دارای گواهینامه معتبر اپراتوری بالابر از شرکتهای ذیصلاح باشند.
  - ۱۱- اخذ گواهینامه معاینه فنی خودرو الزامی می باشد .



کد مدرک : ۲۲۴/۰ - WI - HS

دستورالعمل: بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران

جدول شماره ۱- فهرست وسایل هشدار دهنده مورد نیاز خودروهای سنگین:

خودرو / وسایل	مخروطی	نوار حفاظتی	چراغ چشمک زن	تابلو احتیاط	جلیقه شبرنگ	پرچم خطر
جرثقیل	۵	۱ حلقه	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۳
کفی	۵	۱ حلقه	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۳
بالابر	۵	۱ حلقه	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱

#### ۴-۵- تجهیزات ایمنی و حفاظتی فردی و گروهی :

در این بخش فهرست ابزار و تجهیزاتی را که در هر گروه اجرایی یک فرد برقکار بایستی به همراه خود داشته باشد به تفکیک تجهیزات انفرادی و گروهی و همچنین به تفکیک نوع کار اجرایی در جداولی با عناوین چک لیست ابزار و چک لیست وسایل ایمنی (مانند جداول ذیل) آورده می شود. همچنین لیست وسایل هشدار دهنده گروهی مورد نیاز تمامی گروه های کاری طبق جدول شماره ۲ می باشد.

no	وسایل ایمنی گروهی	کد گروه	تعداد	مناسب	نامناسب	n	وسایل ایمنی گروهی	کد گروه	تعداد	مناسب	نامناسب
۱	لود بوستر با چوب مخصوص	۲-۳-۴				۱۷	کمر با تسمه دور کمر و رکاب با تسمه	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸			
۲	چوب استیک با جلد	۱-۲-۳-۴				۱۸	حفاظ صورت	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸			
۳	چوب تفنگ با جلد بلند و کوتاه	۱-۲-۳				۱۹	بیل معمولی	۱-۲-۳-۷			
۴	چرخ طنابی با طناب	۱-۲-۳				۲۰	بیل راست	۲-۳			
۵	قرفره هندلین با طناب	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸				۲۱	بیل فیچی	۲-۳			
۶	نردبان عایق	۴-۵-۶-۷-۸				۲۲	کلنگ	۲-۳-۷			
۷	چرخ زنجیر ۳/۴ تن	۱-۲-۳-۷				۲۳	دیلیم	۲-۳-۷			
۸	چرخ زنجیر ۱/۲ و ۱ تن	۱-۲-۳				۲۴	کوبه	۲-۳			
۹	وایر کریپ	۱-۲-۳-۷				۲۵	جعبه ابزار کار				
۱۰	فیچی خط گرم	۱-۲-۳-۴				۲۶	(چاقوی کابل بری، لوله کیر، بیچ کوشتی، آچار و ...)	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸			
۱۱	فیچی ۱۰۵۰-۷۵۰	۱-۲-۳				۲۷					
۱۲	جعبه بکس	۱-۲-۳-۷				۲۸	پایه گردان	۲-۳			
۱۳	گراند فشار ضعیف و متوسط	۱-۲-۳-۴-۵-۷				۲۹	فیوزکش چاقوئی	۲-۳-۴-۵-۸			
۱۴	دستکش ایمنی فشار متوسط با روکش	۱-۲-۳-۴				۳۰	ولت متر	۱-۲-۳-۴-۵-۷			
۱۵	نورافکن قابل شارژ دستی	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷				۳۱	علائم هشدار دهنده خطر (قندیل، پرچم و..)	۱-۲-۳-۴-۵-۷			
۱۶	نورافکن فلزی دستی	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷				۳۲	فازمتر فشار متوسط	۲-۳-۴			

کنترل شد



کد مدرک : ۲۲۴/۰ - WI - HS

دستورالعمل: بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران

لوازم ایمنی فردی پرسنل گروه

NO	ابزار	کد گروه	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی
۱	لباس کار دو تیکه نخ	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۲	کلاه ایمنی با بند زیرچانه	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۳	پوتین ایمنی مناسب	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۴	عینک لودگیر	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۵	دستکش ایمنی فشار ضعیف یا روکش چرمی (فقط سیمان)	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۶	دستکش کار چرمی	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۷	انبر دست (فقط سیمان)	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					
۸	فازمتر (کلید برقراران)	۸-۷-۶-۵-۳-۲-۱					

۱- تعمیرات خط گرم ویژه خطوط فشار متوسط	۵- روشنایی
۲- تعمیرات خطوط فشار متوسط	۶- کنتور
۳- تعمیرات خطوط فشار ضعیف	۷- کابل
۴- اتفاقات	۸- قطع و وصل

جدول شماره ۲ - فهرست وسایل هشدار دهنده مورد نیاز به تفکیک گروه‌های اجرایی :

گروه / وسایل	مخروطی	نوار حفاظتی	چراغ چشمک زن	تابلو احتیاط	جلیقه شبرنگ	پرچم خطر
اتفاقات	۴	*	-	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
تعمیرات هوایی	۴	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
تعمیرات زمینی	۴	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
روشنایی	۵	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
رکوردگیری	۳	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
عیب یابی	۴	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
سرویس پست	۴	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
تصفیه روغن	۴	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
خط گرم	۵	*	۱	۱	به تعداد نفرات گروه	۱
نصب انشعاب	۳	-	-	۱	-	۱
قطع و وصل	۳	-	-	۱	-	۱

فهرست تجهیزات حفاظت فردی و گروهی مورد نیاز تمام گروه های شغلی، طبق فرم (BB-FR-۷۳۵) می باشد.

کنترل شد





## ۴-۶- نظارت و کنترل ایمنی پیمانکاران:

رویکرد:

نظر به برون سپاری اکثر فعالیتهای فنی و عملیاتی به بخش پیمانکاری، نظارت و کنترل بر موارد زیر در خصوص شرکت های پیمانکاری مستمرا صورت می پذیرد :

- ۱- کنترل و بررسی اولیه شرکت های پیمانکار از طریق کمیته تعیین صلاحیت پیمانکاران
- ۲- کنترل و بررسی اولیه پرسنل پیمانکار از طریق کمیته آزمون مهارت
- ۳- کنترل و بررسی اولیه خودرو و تجهیزات و امکانات ایمنی پیمانکار قبل از تایید صلاحیت
- ۴- ارزیابی و پایش مستمر پیمانکار در طول دوره صلاحیت کار در شرکت توزیع

هدف:

- کنترل و پیشگیری از حوادث پیمانکاری
- ارتقاء سطح ایمنی و سلامت جسم و روح پرسنل پیمانکار
- افزایش ضریب ایمنی شبکه ناشی از توجه به بخش پیمانکاری
- افزایش راندمان کاری و بهبود روند اجرایی پروژه های عملیاتی

## ۴-۶-۱- فرهنگ سازی HSE:

\* بمنظور ترویج و توسعه فرهنگ ایمنی پیمانکار می بایست برنامه هایی برای فرهنگ سازی ایمنی بین کارگران خود داشته باشد. پیمانکار می بایست هر ساله ۵ درصد از نیروهای خود را که از طرف دفتر ایمنی و کنترل ضایعات مشخص می شوند را در همایش ایمنی تشویق نماید.

\* پیمانکار باید با اجرای برنامه های مختلف برای ارتقای فرهنگ HSE در محیط کار تلاش کند.

\* پیمانکار می بایست با هماهنگی دفتر ایمنی، برنامه های انگیزشی از قبیل اعطای جوایز به کارکنانی که به اهداف خاص HSE اهمیت قائل شده اند را بکار گیرد. اهداف این برنامه ها می تواند انجام کار ایمن، پیشگیری از بروز حوادث، ایجاد جو و فرهنگ HSE در محیط کار و حفظ و ارتقاء محیط زیست باشد.

\* مجریان، دستگاه های نظارت و مدیران و روسای امورها و ادارات توزیع که با پیمانکاران قرارداد دارند می توانند همگام با پیمانکاران نسبت به انتخاب و تشویق کارگران، سرپرستان و کارشناسان خود اقدام نمایند همچنین نمایندگان کارفرما که طرف قرارداد با پیمانکاران می باشند می بایست در روند اجرای کار پیمانکاران نمونه خود را که بر اساس شاخص و معیارهای از قبل تعیین شده مشخص می گردند به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات جهت تشویق معرفی نمایند.

\* کارفرما باید نسخه های کافی از نشریات HSE مورد استفاده خود را به صورت رایگان در اختیار کارکنان پیمانکار قرار دهد تا در جهت افزایش آگاهی کارکنان پیمانکار نیز مورد استفاده قرار گیرد.

\* یک نسخه از تمامی نشریات بایستی بایگانی شود تا برای کارکنان جدید الاستخدام مجددا استفاده گردد. به نحوی که تمامی کارگران پیمانکار باید تمامی نکات مهم و آموزشی نشریات HSE را دریافت و مطالعه نموده و بدان عمل نمایند.



\* پیمانکار می تواند نشریات HSE مناسب را جهت تهیه به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات پیشنهاد دهد تا در صورت مناسب بودن و تایید تهیه و در اختیار همگان قرار گیرد.

#### ۴-۶-۲- مدیریت پیمانکاران فرعی :

عملکرد و پرسنل پیمانکاران فرعی به منزله عملکرد و پرسنل پیمانکار اصلی محسوب شده و کلیه ضوابط این دستورالعمل برای آنها نیز جاری بوده و لذا در این خصوص پیمانکار مسئول پاسخگویی در مورد عملکردهای HSE تمامی پیمانکاران فرعی خود است. در اجرای پیمان هایی که در شرایط عمومی و اختصاصی یا مفاد ایمنی آن واگذاری کار به پیمانکاران فرعی / دست دوم ممنوع شده است پیمانکار حق واگذاری کار به غیر را ندارد و مسئولیت اجرا و نظارت بر اجرا بر عهده پیمانکار است.

#### ۴-۶-۳- مدیریت زمان :

رعایت الزامات HSE و مدت زمان مورد نیاز برای اجرای آن بایستی در برنامه زمان بندی هر کار و زمان سنجی کار لحاظ گردد. محدودیت زمانی و تسریع در انجام پروژه یا طرح به هیچ وجه نباید منجر به عدم رعایت الزامات HSE و نتیجتاً موجب اثرات نامطلوب بر عملکرد آن در کلیه مراحل پیمان شود.

برای اجرای هر پروژه یا طرح پیمانکار می بایست برنامه اجرایی زمان بندی شده داشته باشد و کلیه منابع لازم (شامل نیروی انسانی، تجهیزات، ابزار آلات، ماشین آلات، روش های اجرایی و دستورالعمل ها و...) را مشخص کرده و در اختیار داشته باشد و برای هر کار سناریوی اجرا تعریف و تدوین کرده باشد، برنامه زمان بندی شده و سناریوهای اجرای کار می بایست قبل از شروع کار به ناظر ایمنی و ناظر طرح تحویل داده شود.

#### ۴-۶-۴- مدیریت تغییر :

با تغییر شرایط پیمان که مسائل بهداشت، ایمنی و محیط زیست تحت تأثیر قرار می گیرد می بایست تدابیر جدید HSE متناسب با تغییرات و پس از تأیید دفتر ایمنی و کنترل ضایعات توسط پیمانکار اعمال شود. هرگونه تغییر (شامل تعویض یا جابجایی) در شرایط اجرایی کار (منجمله نیروی انسانی، تجهیزات، ماشین آلات، فرایندها و رویه ها) باید به اطلاع و تایید دستگاه نظارت و دفتر ایمنی و کنترل ضایعات برسد. مدیریت پیمانکار باید منابع لازم را در چارچوب پیمان برای مواجهه با هر نوع تغییر، به موقع فراهم نماید.

#### ۴-۶-۵- مدیریت بهداشت (بهداشت شغلی - بهداشت محیط) :

جریمه های احتمالی از طرف وزارت بهداشت، درمان و دیگر متولیان بهداشتی کشور ناشی از فعل یا ترک فعل کارکنان پیمانکار به عهده پیمانکار خواهد بود.

#### الف) بهداشت حرفه ای

مسئولیت تمامی مراحل شناسایی، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور محیط کار به عهده پیمانکار می باشد. موارد مذکور را می توان براساس نوع فعالیت، فرآیند انجام کار، نوع خطر، محل انجام عملیات و ... تقسیم بندی نمود.



پیمانکار باید اقدامات کنترلی و پیشگیرانه مناسب را به منظور حذف یا کاهش ریسک های بهداشتی، و عوامل زیان آور محیط کار تدوین و اجرا نماید.

پیمانکار موظف است مطابق با ماده ۹۲ قانون کار و همچنین آئین نامه ها و مقررات ملی (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت نیرو و شرکت توانیر و ...) را در رابطه با معاینات پزشکی (اولیه و دوره ای و ...) برای کارکنان خود اجرا نموده و نتایج آن را در پرونده بهداشتی کارکنان خود نگهداری نماید.

انجام معاینات شغلی بایستی توسط مراکز بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا مراکز طب کار مورد تأیید علوم پزشکی اهواز (با هزینه پیمانکار) انجام گردد.

نوع آزمایشات و زمان معاینات شغلی دوره ای با توجه به نوع عوامل زیان آور موجود در محیط کار و مطابق با نظر پزشک طب کار و کارشناس بهداشت حرفه ای تعیین می شود.

آزمایشات و معاینات اولیه (قبل از شروع به کار) و دوره ای مختص تمامی رانندگان وسایل نقلیه و سرویس های ایاب و ذهاب باید مطابق دستورالعمل های مربوطه به طور منظم انجام پذیرد. آزمایشات مربوط به مواد مخدر برای رانندگان مورد تأکید قرار می گیرد.

پیمانکار موظف است گزارش انجام معاینات شغلی کارکنان خود را با ذکر تعداد کارکنان معاینه شده و آمار مربوط به بیماری های شغلی برای هر ماه به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات ارسال کند.

در موارد خاص (نظیر تکرار حوادث، غیبت ها و تأخیرهای مکرر، اختلال در روابط کار و ...) پیمانکار موظف است به منظور پیشگیری از تأثیرات نامطلوب، به بررسی عوامل روانی مذکور بپردازد.

پیمانکار می بایستی برای کارکنان خود اقدام به تهیه پرونده بهداشتی مطابق با دستورالعمل تهیه پرونده بهداشتی بنماید.

### ب- بهداشت محیط

مسئولیت بهداشت (عمومی، فردی و محیط) فعالیت های پیمانکار بر عهده پیمانکار است و باید مطابق با مقررات HSE باشد.

پیمانکار باید تاسیسات بهداشتی به همراه شرایط و ضوابط مربوط به بهداشت عمومی، محیط و فردی آن را همچون آشپزخانه، محل غذاخوری، انبار مواد غذایی، حمام، توالت، دستشویی، نمازخانه، محل سکونت، رختکن، آب آشامیدنی و ... را مطابق با مقررات HSE (دستورالعمل، روش اجرایی، راهنما، فرم و ...) برای کارکنان خود فراهم نماید

شرایط و ضوابط بهداشت مواد فردی، عمومی و محیط مربوط به اماکن و افراد در اختیار پیمانکار باید مطابق با مقررات HSE باشد.

آب آشامیدنی و مصارف بهداشتی آن باید منطبق با دستورالعمل ویژگی های آب آشامیدنی واحد بهداشت HSE باشد.

محیط کار پیمانکاران باید تمیز و مرتب بوده و پاکیزه و منظم نگهداری شود. به این منظور باید محلی برای ذخیره و نگهداری تجهیزات در نظر گرفته شود. دستورالعمل ضبط و ربط در همه فرایندها، اعمال، فعالیت ها و مشاغل باید رعایت شود. ضبط و ربط برای این فرایندها یک بخش جانبی نبوده بلکه بخش تکمیل کننده آنها است. به عنوان بخشی از کار، مواد زائد و زباله ها باید از منطقه فعالیت، به صورت مرتب و مستمر جمع آوری شود.

### ج- کمک های اولیه

پیمانکار مکلف است متناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه جعبه کمک های اولیه مجهز به تجهیزات و داروهای لازم تهیه و در نقاطی که دسترسی فوری به آنها برای کارگران میسر باشد نصب نماید.



لازم است متناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه حداقل دو نفر از کارکنان پیمانکار آموزش کمک های اولیه را برای عکس العمل سریع در هنگام وقوع حادثه گذرانده باشند و به نماینده کارفرما معرفی گردد.

مسئول HSE پیمانکار موظف است به محض ابتلاء یکی از کارگران به امراض واگیردار مراتب را به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات گزارش دهد.

محل استقرار جعبه های کمک های اولیه و خدمات پزشکی باید برای کلیه کارکنان شناخته شده باشد.

کلیه خودروها و ماشین آلات پیمانکاران می بایست مجهز به جعبه کمک های اولیه باشد. لوازم و اقلامی که می بایست در جعبه کمک های اولیه موجود باشد عبارتند از: باند - گاز استریل - قیچی - بتادین - چسب پارچه ای - پد بهداشتی الکلی - پنبه اقلامی که نباید در جعبه کمک های اولیه موجود باشد: هر نوع قرص مخصوصاً قرص های مسکن، آرام بخش و خواب آور، هر گونه شربت و داروی مسکن، آرام بخش و خواب آور کلیه اقلام می بایست دارای تاریخ مصرف باشند.

جعبه های کمک های اولیه می بایست بصورت هفتگی بازدید و در صورت نیاز شارژ شوند.

در صورت مصرف شدن اقلام محتوی جعبه کمک های اولیه بایستی علت و گزارش حادثه تنظیم و به دفتر ایمنی ارسال گردد.

مسئول HSE پیمانکار جهت امحاء اقلامی که تاریخ انقضاء آن به پایان رسیده است مانند بتادین بایستی به روش اجرائی مدیریت پسماند (HS-PR-۱۱۲) عمل نماید، دور ریختن بتادین یا زباله های بهداشتی ممنوع است.

مدیریت محیط زیست (جلوگیری و کنترل آلاینده های آب و خاک و هوا - مدیریت پسماندها):

پیمانکاران بایستی از روش اجرایی مدیریت پسماندها و سایر دستورالعمل های مرتبط با آن تبعیت نمایند و تمامی الزامات آنها را دقیقاً رعایت و اجرا نمایند.

پیمانکار می بایست در تمامی فازهای اجرای پروژه به الزامات، نکات و ملاحظات زیست محیطی توجه نماید و تمامی فعالیت های خود را منطبق با آنها انجام دهد.

فعالیت های پیمانکار بایستی حداقل آثار مخرب بر محیط زیست را داشته باشد.

پیمانکار باید تمامی پسماندها و ضایعات ناشی از اجرای فعالیت خود را متناسب با نوع مدیریت و جمع آوری نماید و از رها کردن نخاله ها و ضایعات در محل کار و محیط شهری خودداری نماید.

#### ۴-۶-۶- واکنش در شرایط اضطراری و مدیریت بحران:

در صورت بروز شرایط اضطراری و بحران های ناشی از بلایای طبیعی و حوادث انسان ساخت پیمانکار می بایست آمادگی لازم جهت کمک رسانی و اقدام بموقع را داشته باشد. پیمانکار می بایست تجهیزات اصلی و ضروری مقابله با بحران های احتمالی را در اختیار داشته باشد.

پیمانکار مکلف است جهت واکنش در شرایط اضطراری و پیشگیری یا مقابله با بحران یا پس از بحران مطابق روش اجرایی پیشگیری، آمادگی مقابله با شرایط اضطراری (مدیریت بحران) (HS-PR-۱۲) کارفرما اقدام نماید. ضروری است بخش های دستورالعمل مدیریت بحران کارفرما که مربوط به پیمانکاران است در هر قرارداد به اطلاع پیمانکار رسانده شود.



نیروهای پیمانکار مکلفند در تمامی برنامه های تمرین و مانور آمادگی مقابله با بحران های احتمالی مشارکت نمایند و آموزش های لازم از نظر تئوری و عملی را کسب نمایند.

پیمانکار می بایست در زمان وقوع بحران تمامی تجهیزات، ابزار آلات، وسایل ایمنی فردی و گروهی و ماشین آلات و نیروی انسانی متناسب با حیطه فعالیت خود را تهیه و مهیا نماید.

همه پیمانکاران و کارکنان آنها می بایست پس از پایان بحران و اعلام شرایط عادی به محل کار خود بازگشته و نسبت به جمع آوری ضایعات احتمالی و آماده نمودن محیط جهت ادامه فعالیت و عملیات اقدام نمایند.

#### ۴-۶-۷- مسئولیت در برابر خسارات :

رعایت مقررات بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط کارفرما، به خودی خود مسئولیتی برای شرکت در قبال مسائل HSE کارکنان پیمانکار و یا جلوگیری از صدمات احتمالی به کارکنان و مخاطرات محیط زیست به وجود نخواهد آورد و پیمانکار می بایست اقدامات مربوط به خود را بصورت کامل و درست انجام دهد.

پیمانکار می تواند برنامه های آموزشی دیگری اضافه بر مقررات HSE شرکت توزیع برای ارتقاء HSE بکارگیرد. پیروی از مفاد این دستورالعمل و رعایت مقررات و شرایط HSE کارفرما، پیمانکار را از مسئولیت هایی که در قبال صدمات و بیماری های وارده به افراد، تجهیزات دارایی ها و یا محیط زیست محل دارد معاف نمی نماید.

چنانچه پیمانکار و کارکنان آن بر اثر غفلت، اشتباه، عدم رعایت ضوابط HSE، ایجاد شرایط نا ایمن، نقص در دستگاه ها و ماشین آلات مورد استفاده و انجام نادرست کار موجب بروز خساراتی به جان کارکنان، شهروندان و عابرین، اموال و تأسیسات شرکت، مردم و یا محیط زیست گردد پیمانکار مسئول جبران خسارات وارده می باشد.

پیمانکار می بایست علاوه بر بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان، یک بیمه نامه مسئولیت بی نام برای اشخاص ثالث و بیمه نامه خسارت به مشترکین، شهروندان و اشخاص ثالث خریداری نماید که در صورت بروز خسارت مشترک، شهروند و عابرین از نظر جانی و مالی توسط بیمه پشتیبانی شود.

پیمانکار موظف به حفاظت و حراست از دارایی های خود می باشد و شرکت توزیع هیچ گونه مسئولیتی در قبال مفقود شدن، به سرقت رفتن یا آسیب رسیدن به تجهیزات و دارایی های پیمانکار ندارد.

چنانچه پیمانکار کارگاه خود را در هر کدام از فازهای اجرای پروژه و بنا به هر دلیلی ترک کند مسئولیت حفاظت از دارایی ها و تجهیزات و ماشین آلات و ... به عهده پیمانکار بوده و شرکت توزیع هیچ گونه مسئولیتی به عهده ندارد. برقرار کردن شبکه و ترانس و ... قبل از تحویل و تحول جهت پیشگیری از سرقت اکیدا ممنوع می باشد.

#### ۴-۷- آزمون مهارت و طبقه بندی کارگران پیمانکار

رویکرد :

به منظور ساماندهی، شناسایی، آموزش، نظارت، انتخاب و به کارگماردن کارگران شرکتهای پیمانکاری در مشاغل و فعالیتهای مختلف توزیع برق کمیته تعیین سطح کارگران - پیمانکاران تشکیل گردیده است.



جاری سازی:

## ۴-۷-۱- کمیته تایید صلاحیت و ارزشیابی پیمانکاران:

کمیته متشکل از نمایندگان معاونت های مهندسی، بهره برداری و مشترکین، معاون منابع انسانی، مدیر دفتر برنامه ریزی و آموزش، مدیر امور کارکنان و رفاه، رئیس اداره برون سپاری و با توجه به اهمیت ایمنی پیمانکاران از دفتر ایمنی و کنترل ضایعات یک نفر به عنوان نماینده و عضو این کمیته در تمامی جلسات تایید و تمدید و ارزشیابی صلاحیت پیمانکاران شرکت می کند و بایستی موارد مرتبط با ایمنی را در دو زمینه زیر کنترل و بررسی نماید:

## الف) تایید صلاحیت بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی پیمانکاران:

- پیمانکار بایستی حداقل امکانات و شرایط لازم مطابق با ارائه مستندات و مشخصات مندرج در روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و پیمانکاران را دارا باشد.

- کارگران معرفی شده بایستی آموزش دیده و دارای گواهینامه معتبر از مراکز آموزشی معتبر در زمینه برق و ایمنی باشند.

- کارگران پیمانکار بایستی طبق دستورالعمل تعیین سطح مهارت پیمانکاران (HR-WI-۱۰۴) جهت تعیین سطح و نوع آموزش مورد نیاز نسبت به ثبت نام و تشکیل پرونده در دفتر ایمنی و کنترل ضایعات اقدام نمایند.

- تایید صلاحیت پیمانکار جهت انجام کار در شرکت توزیع منوط به تایید اداره ایمنی منطقه و دفتر ایمنی و کنترل ضایعات بوده و لازم است در این خصوص خودرو و تجهیزات پیمانکار مطابق با روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و پیمانکاران (MA-PR-۰۵۶)، توسط دفتر ایمنی و کنترل ضایعات مورد بازدید و تایید قرار گیرد.

- در هنگام مراجعه پیمانکار به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات یک نسخه از دفترچه مقررات و دستورالعمل های ایمنی پیمانکاران به وی تحویل می گردد و پیمانکار ملزم به رعایت مفاد مندرج در این دفترچه می باشد.

- پس از تایید، پیمانکار موظف به مهر و امضای تعهد نامه ایمنی مندرج در دفترچه مذکور و تحویل آن به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات می باشد.

- در صورت ضرورت کارکنان پیمانکار مورد ممیزی قرار می گیرند تا اطمینان حاصل شود افراد برای انجام ایمن کار به اندازه کافی واجد شرایط با تجربه و تحت کنترل می باشند.

- پیمانکار می بایست ساختار مدیریتی و یا سرپرستی خود را توصیف نموده و نشان دهد که چگونه با برنامه کلی که بمنظور تضمین بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارکنان در نظر گرفته شده متناسب می باشد.

- گزارش های مربوط به حوادث و شبه حوادث و اقدامات نا ایمن مربوط به سوابق پیمانکار در زمان ارزیابی مورد توجه قرار می گیرد. در این رابطه پیمانکار می بایست اطلاعات لازم در زمینه کلیه رویدادها را در اختیار کارفرما بگذارد.



### ب) ارزیابی ادواری پیمانکاران :

جهت ارزیابی دوره ای و تمدید صلاحیت مجدد، از روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان و پیمانکاران اجرایی (MA-TR-۰۵۶) استفاده می شود. طبق این رویه، در فرم های ارزیابی ادواری براساس نوع قرارداد پیمانکار با شرکت توزیع برق اهواز، موارد مورد نیاز جهت پایش دوره ای مشخص و تعیین شده است. لیست فرم ها بشرح زیر می باشد:

- ارزیابی اولیه (MA-FR-۷۸۶) و ادواری (MA-FR-۷۷۷) پیمانکاران مهندسی

- ارزیابی اولیه (BB-FR-۸۰۵) و ادواری (BB-FR-۸۰۶) پیمانکاران بهره برداری

- ارزیابی اولیه (MD-FR-۸۰۷) و ادواری (MD-FR-۸۰۸) پیمانکاران مشترکین

چنانچه هر کدام از الزامات و مقررات بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط پیمانکار رعایت نشده باشد و در سوابق درج شده باشد صلاحیت پیمانکار مجدداً مورد ارزیابی قرار می گیرد و پیمانکار می بایست در تمامی زمینه ها پاسخگو باشد.

### ۴-۷-۲) فرم ارزیابی عملکرد بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی و فنی پروژه های پیمانکاری :

روزانه در سراسر شرکت توزیع برق اهواز دهها طرح و پروژه عملیاتی توسط پیمانکاران در حال اجرا می باشد. این موضوع لزوم کنترل وضعیت ایمنی پیمانکاران در جهت پیشگیری از بروز حوادث انسانی و تاسیساتی و استقرار نظم و رعایت استانداردهای فنی و ایمنی در بین پیمانکاران را ضروری جلوه میدهد. در همین راستا باتوجه به نوع قرارداد و بر اساس فرم بازدید از گروه های عملیاتی (HS-FR-۳۸۷)، مسئولین ایمنی مناطق، جدول عملکرد ایمنی در فرم های ارزیابی ادواری پیمانکاران اجرایی (MA-FR-۷۷۷)، بهره برداری (BB-FR-۸۰۶) و مشترکین (MD-FR-۸۰۸) توسط مدیر دفتر ایمنی تکمیل و به کمیته ارزیابی پیمانکاران ارائه می گردد. (براساس رویه ارزیابی تامین کنندگان و پیمانکاران اجرایی (MA-TR-۰۵۶) )

دستورالعمل اجرایی این فرم به شرح زیر می باشد:

□ مسئول ایمنی منطقه بصورت هفتگی از پروژه های فعال تحت پوشش، بازدید کرده و در صورت مشاهده مشکل و تخلف ایمنی، پس از اخطار به پیمانکار، گزارش مشکل را در قالب فرم بازدید از گروه به دفتر ایمنی ارسال می نماید.

□ مدیر دفتر ایمنی پس از دریافت گزارش، باتوجه به حساسیت موضوع نسبت به صدور اخطار کتبی یا معرفی به کمیته انضباطی اقدام می نماید.

□ تکمیل این فرم و ارسال آن به دفتر ایمنی و کنترل ضایعات علاوه بر منظور شدن در آمار عملکرد ایمنی امور یا ناحیه مزایای زیر را به دنبال دارد:

- بدست آمدن معیار ارزیابی عملکرد ایمنی و فنی پیمانکار جهت شرکت در مناقصات آتی

- بدست آمدن معیار ارزیابی عملکرد ایمنی و فنی پیمانکار جهت تمدید صلاحیت پیمانکار

- به دست آمدن اطلاعات از تعداد پیمانکاران فعال در شرکت توزیع برق اهواز و به وجود آمدن امکان کنترل عملکرد ایمنی و فنی پیمانکار



## ۴-۸- مجموعه رویه ها و دستورالعمل های ایمنی :

دستورالعمل های ایمنی در طول سال و بنا به نیاز و با توجه به شرایط کاری گروه های اجرایی به منظور تاکید بر اجرای کار ایمن و استاندارد از طرف واحد ایمنی صادر می شود که لازم است پیمانکاران دستورالعمل های مندرج در این دفترچه و دستورالعمل هایی که در آینده از طرف واحد ایمنی ابلاغ می شود را به طور کامل به مورد اجرا گذارند. این دستورالعمل ها شامل موارد زیر می باشد که به عنوان مجموعه رویه ها و دستورالعمل های ایمنی به پیوست، آورده شده است.

ردیف	عنوان دستورالعمل	شماره
۱	کار بر روی خطوط برق دار با دست لخت	(HS-WI-143)
۲	ایمنی نردبان	(HS-WI-145)
۳	بلند کردن و حمل اشیاء	(HS-WI-146)
۴	ایمنی در برق	(HS-WI-147)
۵	جلوگیری از سقوط در هنگام بالا رفتن	(HS-WI-148)
۶	قطع و وصل فیوزهای خط	(HS-WI-154)
۷	ایمنی کار در جوار خطوط برق دار و هنگام عبور خط برق دار از بالا یا زیر خط بی برق	(HS-WI-155)
۸	ایمنی کار بر روی خطوط برق دار فشار متوسط	(HS-WI-156)
۹	ایمنی گودهای حفر شده	(HS-WI-157)
۱۰	ایمنی بریدن سیم های شبکه یا خطوط	(HS-WI-159)
۱۱	استفاده از کپسول های اطفاء حریق	(HS-WI-164)
۱۲	ایمنی استفاده از سیلندرهای گاز	(HS-WI-166)
۱۳	ایمنی نصب گراند موقت بر روی خطوط	(HS-WI-167)
۱۴	تحویل ضمانت به پیمانکار	(HS-WI-168)
۱۵	تست ترانس های معیوب (شارت)	(HS-WI-170)
۱۶	ایمن نمودن محل جهت پیمانکاران	(HS-WI-173)
۱۷	ایمنی لیفتراک	(HS-WI-174)
۱۸	ایمنی نصب پایه	(HS-WI-175)
۱۹	مجموعه دستورالعمل های ایمنی و حفاظت (توانیر)	(BB-WI-128)
۲۰	دستورالعمل رعایت فاصله مجاز هنگام کار با تاسیسات برق دار	(HS-WI-257)
۲۱	دستورالعمل به کار گیری و نگهداری ابزار عایق	(HS-WI-259)
۲۲	دستورالعمل تعمیرات و سرویس و نگهداری تابلوهای فشار ضعیف	(HS-WI-260)
۲۳	چگونگی گزارش حادثه در واحدهای برون سپاری شده	(HS-WI-258)
۲۴	اصول ایمنی کار با بالابرهای هیدرولیکی	(HS-WI-261)





(HS-PR-012)	آمادگی و مقابله با شرایط اضطراری (مدیریت بحران)	۲۵
(HS-PR-014)	نحوه مقابله با حوادث نیروی انسانی و مردمی و ثبت گزارش های مربوطه	۲۶
(HS-PR-112)	مدیریت پسماند	۲۷

#### ۴-۹- کارکنان خاطی:

در صورت عدم رعایت مقررات و الزمات بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط پیمانکار یا هر کدام از عوامل اجرایی آن برخوردارهای انضباطی مطابق دستورالعمل رسیدگی به تخلفات پیمانکاری و تعرفه هزینه های جبران خسارت به عمل خواهد آمد. در صورتی که پیمانکار یا عوامل اجرایی وی اقدامی مغایر با دستورالعمل ها و روش های ایمنی انجام دهد که سلامتی کارکنان پیمانکار یا سایر طرف های اثرگذار و اثرپذیر را به خطر اندازد سریعاً کار متوقف و اقدام اصلاحی و پیشگیرانه تعریف و اجرا می گردد. کارکنان خاطی باید متناسب با فعل یا ترک فعل خود تنبیه و مراتب به اطلاع سایرین برسد.

گزارش دهی، بررسی و تجزیه و تحلیل حوادث:

گزارش دهی حوادث: چنانچه شبهه حادثه یا حادثه ای در محیط کار و تمامی اماکن وابسته به کارگاه برای هر کدام از کارکنان پیمانکار رخ دهد پیمانکار می بایست سریعاً به کارشناس ایمنی مربوطه، مدیریت مربوطه و دفتر ایمنی و کنترل ضایعات اطلاع رسانی نماید (اطلاع رسانی ابتدا به صورت تلفنی و سپس به صورت کتبی می باشد).

ثبت حوادث: تمامی پیمانکاران ملزم به ثبت آمار و ارائه گزارش حوادث بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی به ناظرین ایمنی شرکت و همچنین ارسال گزارشات مربوط به شبهه حوادث و حوادث خود می باشند.

پیمانکاران می بایست در بررسی علل و عوامل به وجود آورنده حادثه یا شبهه حادثه با کارفرما همکاری نماید و در صورت نیاز به انجام شبهه سازی صحنه حادثه همکاری نماید و جهت اجرای اقدامات اصلاحی که پیشنهاد یا ابلاغ می گردد تلاش کند.

کار تجزیه و تحلیل حادثه به صورت کارشناسی و تعریف اقدامات اصلاحی نهایی توسط دفتر ایمنی و کنترل ضایعات و کمیته عالی حفاظت فنی و بهداشت کار انجام می گیرد.

تجزیه و تحلیل حوادث و شبهه حوادث مطابق دستورالعمل در تجزیه و تحلیل حوادث انسانی/ تجهیزاتی و روشهای مورد تایید دفتر ایمنی و کنترل ضایعات صورت می پذیرد.

پس از تجزیه و تحلیل حوادث باید نتایج آن را به منظور پیشگیری از وقوع حوادث یا شبهه حوادث مشابه به صورت مقتضی به اطلاع تمامی افراد قرار داد.

حوادث و شبهه حوادث پیمانکار در طول مدت قرارداد در عملکرد آنها لحاظ می گردد و منجر به کسر امتیاز ارزیابی ادواری می گردد و در پرونده پیمانکار نگهداری می گردد.

#### ۴-۹-۱- قطع همکاری و پایان پیمان:

پیمانکار موظف است در تمام مدت اجرای پروژه ملاحظات HSE و مقررات مربوطه را رعایت نماید و از این رو نحوه عملکرد HSE پیمانکار در طول اجرای پروژه مورد ارزیابی کارشناسان ایمنی و دفتر ایمنی و کنترل ضایعات قرار گرفته و در پرداخت مبالغ پروژه موثر خواهد بود. این ارزیابی ها در سوابق پیمانکار درج شده و در قراردادهای بعدی پیمانکار مورد توجه واقع می شود.



شرکت توزیع به هیچ وجه عملکردهای ضعیف پیمانکاران مشغول به کار را تحمل نمی نماید و در صورت عدم رعایت مقررات و دستورالعمل های HSE، کار را متوقف نموده و اقدام اصلاحی سریع و فوری تعریف و اجرا می نماید.

چنانچه پیمانکار مرتکب تخلف عمده ای شود یا یک تخلف را برای چندمین بار مرتکب شود موضوع در کمیته عالی حفاظت فنی و بهداشت کار شرکت مطرح و پیمانکار لغو صلاحیت می گردد و تا زمان تعیین شده در مصوبه کمیته اجازه هیچ گونه فعالیتی در هیچ جای شرکت را نخواهد داشت.

کمیته عالی حفاظت فنی و بهداشت کار و هیات مدیره شرکت مسئولیت اظهار نظر و تصمیم گیری در خصوص قرار گرفتن پیمانکار در لیست سیاه را دارند.

تمامی مواد مصرف نشده و ضایعات و پسماندهای تولید شده توسط پیمانکار پس از پایان عملیات اجرایی پیمان باید از سایت جمع آوری و به نحو مطلوب ساماندهی یا دفع گردد. کارفرما تحت هیچ شرایطی تعهدی در خصوص دفع مواد مازاد پیمانکار نخواهد داشت.

پیمانکار موظف است پس از پایان هر کدام از مراحل اجرای فعالیت موضوع پیمان نسبت به پاکسازی محیط کار و محیط زیست، از بین بردن موانع ایجاد شده، پر کردن یا ایمن سازی چاله ها، گودال ها و کانال های حفر شده و ... اقدام نماید و شرایط محل کار و

محیط زیست را به حالت عادی باز گرداند. (بر اساس روش اجرایی مدیریت پسماند (HS-PR-۱۱۲))

پیمانکار موظف است در پایان پروژه گزارش عملکرد HSE خود را به اطلاع نماینده شرکت (کارفرما) برساند.

## ۵- مراجع و منابع:

۵-۱- قانون کار

۵-۲- آئین نامه ها و قوانین ملی

۵-۳- استاندارد های ISO ۹۰۰۱, ISO ۱۴۰۰۱, HSAS ۱۸۰۰۱ و الزامات سیستم تضمین کیفیت سایر مشتریان

(MA-PR-۰۰۵۶)

۵-۴- روش اجرایی ارزیابی تامین کنندگان کالا و پیمانکاران اجرایی

(HS-PR-۱۱۲)

۵-۵- روش اجرایی مدیریت پسماند

(HR-WI-۱۰۴)

۵-۶- دستورالعمل تعیین سطح مهارت پیمانکاران

۵-۷- مجموعه رویه ها و دستورالعمل های ایمنی

## ۶- نگهداری سوابق:

سوابق این دستورالعمل حسب لزوم در واحدهای نظارت بر مهندسی، بهره برداری، مشترکین و واحد برون سپاری، به میزان ۱ سال نگهداری می شود.

## ۷- پیوستها:

HS-FR-۸۳۹

۷-۱- فرم ایمن سازی محل



کد مدرک : ۲۲۴/۰ - WI - HS

دستورالعمل: بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران

BB-FR-۷۳۵	فرم بازرسی از لوازم ایمنی و کار گروه تعمیرات شبکه	۷-۲-
HS-FR-۱۲۴	فرم بازدید از خودروی پیمانکار	۷-۳-
HS-FR-۷۵۶	شناسنامه ایمنی	۷-۴-
BB-FR-۵۹۸	فرم ارزیابی راننده و خودروی مورد استفاده گروه عملیاتی	۷-۵-
HS-FR-۷۴۱	چک لیست بازرسی خودروهای بالابر	۷-۶-
MA-FR-۷۸۶	فرم ارزیابی اولیه پیمانکاران مهندسی	۷-۷-
MA-FR-۷۷۷	فرم ارزیابی ادواری پیمانکاران مهندسی	۷-۸-
BB-FR-۸۰۵	فرم ارزیابی اولیه پیمانکاران بهره برداری	۷-۹-
BB-FR-۸۰۶	فرم ارزیابی ادواری پیمانکاران بهره برداری	۷-۱۰-
MD-FR-۸۰۷	فرم ارزیابی اولیه پیمانکاران مشترکین	۷-۱۱-
MD-FR-۸۰۸	فرم ارزیابی ادواری پیمانکاران مشترکین	۷-۱۲-
HS-FR-۳۸۷	فرم بازدید از گروه های عملیاتی	۷-۱۳-
BB-FR-۴۵۸	فرم خاموشی	۷-۱۴-
HS - FR - ۷۹۹	فرم تحویل ضمانت به پیمانکار	۷-۱۵-